

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Balkanske razmere.

Vse kaže, da se Turčija na nikak način noče udati zahtevi evropskih držav, da bi se macedonske finančne zadeve postavile pod mednarodno kontrolo. Brez take mednarodne kontrole bi pa morala ostati vsaka reformna akcija v macedonskih pokrajinah nemogoča. Pa tudi velelasti nočejo več mirne ostati nasproti takemu uporu Turčije, in posamezne velelasti imenovale so že svoje zastopnike ter jih poslale v Solun, da se tam združijo v neki mednarodni kontrolni svet, ki naj nadzoruje macedonske finančne zadeve. Za predsednika naj bi se kot predstavitelj turške suverenitete izbral Hilmi paša. V ta namen prišla sta tudi že v Solun avstrijski in angleški zastopnik in kmalu pridejo tje zastopniki drugih velelastij. A Turčija je prepovedala Hilmi paši, da bi prevzel tako predsedstvo, ker noče prav nič čuti o kaki mednarodni kontrolni komisiji. Angleško časopisje je zaradi tega jako razburjeno in sili posebno londonski balkanski odbor angleško vlado k temu, da bi storila konečno konec takim odnošajem.

V Carigradu pa se presneto malo brigajo za vse jednake grožnje in kazoč na revolucijonarno gibanje v Rusiji ter na ogerske homatije pravijo, da sta omenjeni državi najmanj v položaju izvesti v Turčiji reforme, glede katerih sta se dogovorili na mürztzestškem sestanku, ker imate itak preveč posla doma in ne morete niti svojih notranjih zadev uravnati ter vzdrževati mir in red v domači hiši. O tem turškem modrovanju so ostale velelasti tudi dobro prepričane in zdaj nastala je govornica, da so se velelasti med seboj tako sporazumele, da prevzamejo Angleška in Italija v Turčiji reformno akcijo, katere, vsled nastalih razmer, Rusija in Avstrija nista mogli izvršiti. Iz pisave angleških listov ni namreč izključeno, da bi se ne pred carigrajskimi židovi nekega lepega

dne ne prikazala združena angleško-italijanska flota, ako bi se še nadalje branila Turčija zahtevi evropskih velelasti, da se postavijo macedonske finance pod mednarodno kontrolo. O tem so baje v Carigradu že tudi obveščeni, in ako se Turčija kmalu ne uda zgoraj navedeni zahtevi evropskih velelastij, potem je to znamenje, da se ne boji niti vojske, koje konca in njenih posledic ne more danes nikdo preračunati. Pa pri vsem tem, ako bi se tudi Turčija udala ter privolila v mednarodno kontrolno komisijo nad macedonskimi financami, ostane v deželah evropske Turčije še vedno toliko kočljivih vprašanj, da bi se ne moglo tudi še potem reči, da je odstranjena nevarnost raznih komplikacij na evropskem iztoku.

Prva nevarnost, ki žuga izzvati komplikacije tam doli, je napetost med Rumunsko in med Grško, in to zaradi hudega prepira, ki je nastal zadnje dni med macedonskimi Rumuni, takozvanimi Kucovlahi, in med macedonskimi Grki, katere slednje podpirata ekumenski patrijarhat in turška vlada; zaradi tega prepira so med Rumunsko in Grško že pretrgane diplomatske zveze in Kucovlahi ter Rumunski delajo sedaj na to, da se popolnoma oproste od patrijarhata, ter da se zanje osnuje poseben eksarhat, sličen onemu, kakoršnega imajo Bolgari. Taki nameri pa se Turčija odločno upira, in tudi drugod, kakor na Dunaju, v Berlinu in tudi v Londonu ji niso prijazni, ker bi izzvala zopet nove komplikacije. Pa tudi Rusija ne gleda takega gibanja s prijaznim očesom, ker ji je na tem ležeče, da ostanejo pravoverni kolikor mogoče jedini, in je ravno carigrajski patrijarhat nekak predstavitelj take jedinstvi. Isto tako ne želi tudi Avstrija, da bi bile balkanske države v verskem pogledu neodvisne in samosvoje. Turčiji so pa vsa ta nesoglasja med različnimi velelastmi znana in se prav zaradi tega protivi izvedenju reform, katere ji nala-

gajo evropske velelasti. Nemčiji in Avstriji je v prvi vrsti na tem ležeče, da ostane v evropski Turčiji vse pri starem in sta posebno proti temu, da bi se balkanske države kaj okoristile na račun Turčije. Da bi si pa balkanske države same pripomogle, so tem ni niti misliti, ker so itak med seboj nesložne in vladajo sploh tudi v njih notranjosti še precej nezdrave in nestalne razmere. O vresničenju devize: Balkan balkanskim narodom pri sedanjih razmerah ne more biti niti govora. Rusija ima danes v resnici doma preveč opraviti in ne more nikakor nastopiti odločno na evropskem iztoku. In Bog zna, ako bo zamogla uspešno varovati svoje koristi tam doli, tudi ako nastane proti njeni volji krvavi ples na Balkanu, katerega si v prvi vrsti želi dandanes Angleška.

Nekoliko statistike

o ponemčevanju Slovanov in o razširjanju nemške ideje med Slovani.

(Piše Arjól.)

(Dalje.)

b. Moravsko.

Površje 22.222 km². Prebivalstva 2.460.000. Nemcev 675.492, t. j. 28%, Čehov 1.727.270, t. j. 71,4%. Glavne nemške trdnjave so ta-le mesta: 1. Brno 68.702 Nemcev, 38.365 Čehov. 2. Iglava 19.765 Nemcev, 4228 Čehov. 3. Olomuc 13.982 Nemcev, 6798 Čehov. 4. Znojmo 14.014 Nemcev, 1854 Čehov. 5. Iglavski okraj. 6. Moravska Trebova (Mährisch Trübau) z 58.101 Nemcev, 21.181 Čehov in 7. Okraj Schönberg ob Šlezijijski meji z 66.160 Nemcev in 11.567 Čehov.

Od 83 sodnih okrajev prevladujejo Nemci v 13. Čehi tvorijo v teh okrajih le 5%.

V Brnu imajo Nemci politehniko.

Nemci izdajajo v Brnu 8 časnikov vsakdanjih; 2 od teh izhajata 2krat na dan; 22 časnikov pa v ostalih mestih.

Nemških gledališč je 5. V Brnu je nemški konzul.

V XIX. veku se probuja slovanska samozavest z novo silo, tako da se nemška mesta poslovanjajo na ta način, da zbirajo češki obč. odb. n. pr. Viškov, Litovl, Břesclavla.

Nemci se borijo za svojo hegemonijo, in v podporo so jim sledeča pangermanska društva:

1. „Bund der Deutschen Nordmährens“ v Olomucu ima 380 podružnic s 30.500 členi, z vsakoletnim dohodkom 38.000 kron. Ta zveza je ustanovila v delokrogu 12 posojilnic in hranilnic s prometnim kapitalom 1.600.000 kron; 2. „Südmährenbund“ v Znojmu, ima 106 podružnic in 5000 členov; 3. „Schulverein“ vzdržuje 3 šole, 12 otroških vrtecev, daje podporo 23 šolam in daje 14 nagrad za germanizacijo tam, „kjer preti nevarnost.“ „Schulverein“ ne daje samo šolam podpore, ampak tudi tistim, ki dajejo svojo deco v nemške šole.

Nemška kolonizacija se začela od XI. stoletja. Pospeševali so jo slovanski knezi in redovi. Verske vojne v XV. veku so dale pretežje slovanskemu življu do l. 1620. Huzitske vojne so oslabele češki narod in ukrepile Nemce, katere sta potem podpirala Marija Terezija in Josip II.

Sedaj je njih glavno stremljenje obrnjeno na germanizacijo okr. Ostrava. c. Šlezija.

Površje 5.147 km². Prebivalstvo 670000. Nemcev 296.571 ali 45%, Čehov 146.265 ali 21,8% in Poljakov 220.472 ali 33,2%. Od 575 šlezjskih šol imajo Nemci 38% šolodolžnih otrok.

Nemci imajo 12 časnikov, izmed katerih je najbolj bojevita „Deutsche Wehr“, katera izhaja v Opavi. Dalje imajo Nemci 1 gledališče v Opavi in 2 v ostalih mestih. Nemški element v Šleziji podpirajo ta-le pangermanska društva:

1. „Nordmark“ z 123 podružnicami, z 7500 členi in z vsakoletnim dohodkom 22.230 kron; 2. „Schulverein“ vzdržuje eno šolo in 2 otroška vrteca, daje pod-

LISTEK

3

Karamfil s pesnikovega groba.

(Hrvaški spisal A. Šenoa. Poslovenil „*“.)

(Dalje.)

Že zgodaj sem poznal Schillerja, Zschokkeja, Bürgerja, kot dečarec sem, če je le bilo mogoče, materi zmaknil Bulwerja, Dickensa, Hugota; „Rienci“, „Pikvikeri“, „Notre dame de Paris“ so mi bili še desetletnežu dobri znanci, čeravno jih nisem prav razumel. Ko pa sem v 14. svojem letu slišal ime Gundulić, sem mislil, da bo to najbrž kak hajduški harambaša. Razjezil in sramoval sem se, da o tem ne vem ničesar. Govoril sem hrvaški, toda tako kakor branjevka. Na srečo smo dobili profesorja, ki je bil primorski Hrvat. Kakor da je bil iz medij zlit ta človek. Kapljo za kapljo je vlival čisto hrvaščino v naše duše. Tak mlad trst v vetru sem toraj bil, ko se pod jesen s prijateljem Albertom napotim v kranjske gore. Da bi bila romantika popolna, si nabaviva tudi romantiško obleko: suktno iz ruskega platna, krog pasu širok jermen, visoke škornje, čutarico, valenštajnski širok klobuk, gunj, gorjačo in telečjak iz črne kože. V ta telečjak sem nabasal nekaj čistega perila, krtačo in Schillerjeve pesmi. Polna negotovih upov in željna pustolovinj s posebnim ponosom nekega večera mahneva mimo črnorumene mitnice pri Črnomeru iz belega Zagreba v beli svet.

Najin ponos je bil le enkrat hudo užaljen in sicer v štajferskem mestu Brežice. Ponosne glave stopiva v brežiško krčmo, korakava skozi kmetsko sobo ter kreneva proti drugi, gospodski. Na pragu pred nama pa se razkorači brdka slovenska točarica ter nama prav zbadljivo zakliče: „Ta soba je za gospodo!“

Kaj čuda, da nama je vsled jeze kri šinila v mlada lica, ker sva se, pesniška racakoviča, smatrala za nekaj višjega, nego so običajni umrljivi ljudje; Mica pa naju je imela za „profanum vulgus*“). Kasneje sva zvedela, da so naju nekteri smatrali za Garibaldince, drugi za potujoče pomočnike; tako sva se bila zmotila glede velikega učinka najine romantiške obleke. Stisnil sem med tem zobe, prav nežno Mico sunil v rebra ter ji čisto lakonično odvrnil: „Tudi midva sva gospoda.“ In tako sva vdrila v zbirališče brežiške aristokracije. Za mizo je sedelo pet oseb pri graškem pivu. Najznatnejši je bil med njimi trebušast, plešav hrust, velikih kalnih očij. Na debelem nosu so mu sedela očala, brada je bila stisnjena v ovrtnik in na tilniku mu je čepela uradniška kapa. „Gospod okrajni predstojnik,“ so ga nagovarjali ostali, spakujoč se sem in tje. Torej klopko nemških uradnikov. Neprijazen pozdrav na pragu nama je bil zbudil neko struno opozicije, da sva sklenila govoriti le hrvaški. Na prvi mah naju je okrajni predstojnik ošinil s topim očesom in zavihal nos, kakor da je najina navzočnost okužila zrak. Razgovor uradnikov je za trenutek obtičal; ko pa sva se, odloživši telečjake, brezozirno vsedla, ko sva začela piti najboljše vino in otepati pečene piščance, so birokrate stisnili glave ter šepetajoč izpod oka buljili v naju. In ko na to začneva v svoj pogovor vpletati besede „konstitucija“, „Garibaldi“, „Napoleon“, zardi okrajni predstojnik kakor puran, začne težko sopsti liki parni stroj, plača pivo ter jezno odkoraka in ž njim vsa četa. Tako sva premagala brežiško aristokracijo. Moj Albert izprazni v proslavo te zmage čašo ljutomeržana in jaz sem bil

*) Navadna sodrga.

iz srca vesel, ker se je v tej Leti*) potopil zadnji spomin na izgubljeni ideal.

Nočem vas dolgočasiti z opisovanjem nadaljnega potovanja. Do dobra izmučena prispeva v hišo Albertovih sorodnikov, v Kranj. Kakor da sem se preselil na drugi svet — v raj! Pred menoj se je razodel ves čar kranjskih gora, vsi oni strmi vrhovi, obsuti s temno jelovino, hladni klanci, peneci se potoki, svetlo-zeleni pašniki, drobne cerkvice vrhu gričev in razun tega na brežku to staro, starodavno mestece. Tukaj se še vlečejo pod mahovjem ostanki starega mestnega ozidja, tam na pečini se spenja pod oblake sivi, razpokani stolp, kjer so nekaj mučili čarovnice, tu vidiš staro razvalino davnih kranjskih vojvod, tam starinsko gotsko cerkev, polno kamenitih vitezov in zmajev. In ko se večerna zarja spušča na gorske vrhove, ko iz daljave začuješ pritrkovanje srebrnoglasnih zvonov! Nikdar ne pozabim zlasti jednega prizora — večernic. Že se je zmrčilo; pod temnimi svodovi gotske cerkve drhtijo sveče, orglje čudovito buče liki grom, širom cerkve kleče kmetice. Izpod bele peče se jim rudeči polno, plemenito lice, v žaru sveč se lesketajo črne, velike oči, a iz grla jim ori stara slovenska pesen. Take skladnosti, toli nežnega in priprostega soglasja nisem slišal nikoli v svojem življenju. Stisnjen v kot sem motril ta narod, poslušal to petje in dušo mi je globoko prešinilo. Ko začnem pozneje čitati Schillerja, se mi je zdel ves drugačen. Razmišljal sem in razmišljal, dokler se nazadnje ne vprašam: „Ali sodi Schiller v to gorenjsko podnebje?“ Nisem si znal prav odgovoriti na to vprašanje, ali kmalu dobim odgovor.

(Dalje pride.)

*) Reka, iz ktere se pije pozabljenje.

poro 6 šolam in ima 9 lastnih šolskih poslopij, razdal je v 1903 l. 4 nagrade učiteljem za uspešno germanizacijo slovenske dece; v času povodnji l. 1903 izdal je „Schulverein“ 12.000 K podpor. 3. „Turnverein“ v Opavi s 300 člani; 4. „Sprachverein“; 5. „Volksverein“, to je bolj politično društvo.

Od 27 sodnih okrajev je 15 takih, kjer Nemci prevladujejo z znatno večino 80%; 6 je poljskih in 3 češki. Glavno zavetišče Nemcev so mesta: Opava, Bilek, Fridek.

(Dalje pride.)

Politični pregled.

Minister za poljedelstvo Buquoy v Dalmaciji.

Minister za poljedelstvo grof Buquoy je v sredo zvečer na vladnem parniku „Pelagosa“ došel v Zader, kjer so ga vsprejeli načelniki oblastij. Minister je v četrtek zjutraj obiskal v Arbanasih državne vrste in kmetijske zavode, nato je pa vspremeljal v avdijenci načelnike oblastij. Potem se je minister podal v Knin. Župan se je ministru zahvalil za zdravstvene odredbe proti malariji. Minister je nato obiskal močvirnato ozemlje. Potem se je minister povrnil v Zader. V petek se je podal grof Buquoy v Vranu oziroma v Šibenik. Demonstracije in shodi za splošno in jednako volilno pravico.

V nedeljo so v Lvovu delavci demonstrirali za jednako in splošno volilno pravico. Isti dan so priredili tudi v Brnu nemški in češki socijalci skupno demonstracijo v isti namen.

Cesar Viljem obišče papeža.

Iz Rima javljajo: Na nekem razgovoru, ki ga je v petek imel pruski diplomatični zastopnik s papežem, je prvi baje objavil, da obišče cesar Viljem na spomlad razne luke v sredozemskem morju in da obišče o tej priliki tudi papeža v Rimu.

Druga mirovna konferenca v Haagu.

„Pol. Korr.“ poroča, da je naznanila avstrijska vlada Rusiji, da se udeležijo druge mirovne konference v Haagu. Nemiri na Španskem.

Brzovjavke iz Seville in Malage poročajo, da so se pojavile nove tolpe, ki uničujejo vasi ter povzročajo strah po vsej okolici.

Dogodki na Ruskem.

Na sedmih železniških progah, izhajajočih iz Moskve, je ustavljen promet. Vsarуска zveza železničarjev pozivlja železniške uslužbence naj v dosego političnih zahtev prične splošen strejk.

„Sin otečestva“ poroča, da nameravajo predelati določila o gosudarstvenni dumi. — „Novoje Vremja“ poroča, da ni še gotovo, če bo imenovano ministerstvo. Witte zahteva, naj se predela zakon o dumi tako, da postane Rusija popolnoma ustavna država. Witte ne vstopi drugače v ministerstvo, kakor če se podeli tiskovna svoboda. Witteja podpira finančni minister Kokovcev.

Pobedonoscev ostopl.

Iz Petrograda javljajo, da Pobedonoscev, prokurator sv. Sinoda, poda carju svojo ostavko. Car ni še ničesar odločil o tem, toda zatrjuje se, da bo

Pobedonoscev konečno odpuščen iz službe. Njegov naslednik postane baje sedanjí njegov pomočnik, knez Nilinski Šismatov.

Kolonizacija vzhodne Sibirije.

V prvi vrsti hoče ruska vlada obljubiti Primorsko in Amursko oblast. Prva, namreč Primorska oblast z mestom Vladivostokom, ki leži na istem vsporedniku kakor Florenc, je večja od Italije, a ima le 275.000 prebivalcev; druga, t. j. Amurska oblast z mestom Blagovješensk, ki je na isti stopinji kakor Praga, je večja od Avstrije in ima le 230.000 prebivalcev. Prvo pokrajino reže od juga proti severu železnica Vladivostok Habarovsk, po drugi lajša promet reka Amur.

Da dobita te dve pokrajini v kratkem večje število stanovalcev, hoče ruska vlada dati zastoj v vsem tistim vojakom, ki so se borili na Daljnem Vztoku, primerne deleže zemlje, ako se odločijo, da bodo to zemljo tudi obdelovali. Po 15 desetih zemlje (to je nad 26 oralov) dobé, ne da bi za njo kaj plačali, takoj v svojo oblast vsi tisti vojaki nižjega čina, ki so bili v kakem boju ranjeni, ali pa so bili bolni, ali pa odklikovani. Drugi vojaki, ki bi tudi prosili za take deleže, postanejo še le v 25 letih prvi lastniki dotične zemlje. Prevažanje naseljenikov in njih rodovin se vrši na državne stroške. Za obdelovanje polja, postavljanje poslopij in druge potrebné ne dobi vsak na roko po sto rubljev, v slučaju potrebe posojila do 400 rubljev. Častniki dobe po 200 desetih (kakih 350 oralov) zemlje, viši častniki pa po 400 desetih (kakih 700 oralov), ako skrbé za to, da se bode zemlja obdelovala. Tudi lahko dobé državno posojilo, ki pa ne sme biti više nego po pet rubljev na desetino. Ruska vlada upa, da se na ta način naseli na Daljni Vztok v teku petih let kakih 100.000 rodovin nižjih činov in kakih 5000 oficirskih.

Domače in razne novice.

Smrtna kosa. — Na Vrsnem je umrl v soboto dne 21. t. m. posestnik Jernej Gregorčič v 82. letu svoje starosti. Pok. Jernej Gregorčič je bil oče našega pesnika Simona Gregorčiča. Bil je dober in priden posestnik in sploh jako razumen mož tako, da so ga vsi občani do zadnjih let vedno volili za svojega zastopnika v občinsko starešinstvo, ga vedno radi poslušali in je užival sploh pri njih največje zaupanje.

Našemu pesniku izrekamo na tem mestu naše najiskrenejše sožalje. Pok. pa svetila večna luč!

V nedeljo zvečer je umrla previdena s sv. zakramenti v Št. Ferjanu Katarina Klanjšček rojena Humar v 80. letu svoje dobe. Pokojnica bila je mati vikarja v Gorenji Tribuši preč. g. Franceta Klanjščeka in šant ferjanskega župana g. Antona Klanjščeka. Pokojnici svetila večna luč, žalujočim ostalim pa naše presrečno sožalje.

Vabilo na naročbo Tomaževo žlindre. — Člani „Centralne posojilnice“ v Gorici in drugih posojilnic po deželi, katere so v zvezi z „Goriško zvezo“ v Gorici, dobivajo Tomaževo žlindro po 5 kron kvintal. Odjemalcem se izroči v slovenskem jeziku pisana knjižica, ki

rešili v svojem zasedanju, važnem zasedanju.

„Plačali ga bomo, tako ga plačamo, da nikjer tako,“ zarjove Žabarjev Luka prvi, kateremu je bil pokojni Regljavec nekoliko v sorodu. In „plačali ga bomo, tako ga plačamo, da nikjer tako,“ zadoni zopet iz vseh grl odraslega moškega spola bajtovskega. „Buzarona, plačali, je že prav plačali, ali kako plačali, koliko mu damo in kaj, to je treba tudi vedeti in določiti,“ povzame Miha Premisel, ki je imel dolgo brado, častljivo brado.

„Kaj plačali, vse mu damo, kar imamo, samo da pride,“ napne se Žabar.

„Molči, žaba!“ bruhne prestrašen Skopec s hripavim glasom, „če mu damo vse, potem smo na bobnu. Prvi dan po prihodu nam bo moral peti,“ refreškati im pace.“

„Kdo pa je tako mislil, da mu damo vse, in veš kaj, Skopec? žaba mi pa tudi ne boš pravil, reči mi še enkrat, tukaj so pričé! Jaz pravim, ustanovimo mu prosto biro in priložimo mu še nekaj denara, da pride,“ vpije razžaljeni Žabar.

„Kje pa naj vzamemo denar?“ povzdigneta tukaj zopet Skopec in Bankirjev Drejec kar dvoglasno.

pouči, kako rabiti Tomaževo žlindro, in to toliko časa, dokler ne poidejo knjižice v zalogi. Kdor hoče torej dobiti knjižico, naj se požuri z naročilom. Urad „Goriške zveze“ je v ulici Vetturini št. 9, I. nadstropje.

Potrjen zakon. — Nj. Vel. cesar je potrdil zakonski načrt našega deželnega zbora, s katerim se uvršča braviška cesta med skladovne ceste.

Zasedanje goriškega dež. zbora. — Jutri po sv. maši, ki bo ob 10. uri v stolni cerkvi, se snide naš deželni zbor k svojemu zasedanju.

Bodoči goriški nadškof. — Koj po smrti premil. našega nadškofa Andreja Jordana so začeli razni listi ugibati o tem, kdo bo njegov naslednik. Prihajali so na dan z raznimi imeni. Seveda so bile vse te vesti brez vsake podlage. O takih ugibanjih piše sobotni „Slovenec“ to-le: O nasledniku nadškofa Jordana fantazirajo listi neprenehoma. Graška „Tagespost“ si da po svojem tržaškem dopisniku poročati, da mislijo v „Oficijelnih krogih“ v prvi vrsti na dr. Flappa v Poreču, za njim na dr. Nagl na v Trstu. Naslednik bi postal potem v dotični škofiji Slovenec kanonik dr. Sedej v Gorici. „Tagespost“ se kar joka, ko pomisli, da bi utegnil Slovenec postati škof v Poreču ali Trstu. „Narod“, ki pravi, da se on poteguje za slovenskega nadškofa v Gorici, bi pa najbrže kar zbesnel, ko bi postal nadškof goriški Slovenec — dr. Mahnič! Mi smo poizvedeli, da še ni nič določilnega in da se tudi izmed gospodov, ki jih kandidirajo razni listi, nobeden ne „lasa“ za goriško nadškofijo, kakor je vedel „Narod“ povedati.

Blagoslovljenje novega šolskega poslopija v Solkanu. — V nedeljo bodo blagoslovili v Solkanu novo šolsko poslopje na slovesen način.

Slovenski petrolej. — Upanje je, da res pridemo do zajemanja domačega petroleja. Sporočili smo že, da so zasledili izvirek na Trati v poljski dolini blizo Cerknega. Že nekako pred desetimi leti se je opazovalo, da blizo župnišča pod hišo trgovca Božiča se širi duh petroleja. Tam izvira mali studenec in na tej vodi se je vlačila nekaka bliščeča maščoba. Sodilo se je, da to prihaja od razlitega petroleja v trgovčevi kleti. Da pa to ne more biti, se je zaznalo iz tega, ker tudi više ležeči župnikov vodnjak kaže znake petroleja. Začeli so maščobo izbirati, zajemati in skušali so ž njo kuriti, in stvar je gorela. Zajeto tekočino so dali v Trst v preiskavo. Tam so odgovorili, da je rafiniran petrolej. Nato so si sosedje zagotovili pravico vrtnja, med tem pa pridno zajemajo in uporabljajo to lužo z uspehom, kajti še svetlejša gori, kot v št. cuni kupljeni petrolej. Pretečene dni so skupaj stopili domači možaki, ter so po akcijah zagotovili nekaj tisočakov, kot investicijsko glavnicu, da začno vrtati in priti do kake gotovosti.

Blizo tam na meji Cerkljanskega in Vranskega Podplečem se je vnovič začela v pred 30timi leti opuščnem rudokopu pridobivati bakrena ruda. Tudi tu je upanje na uspeh. Bog daj!

Oddaja tobakarne. — V Pevmi pri Gorici št. 16. obstoječa tobakarna je za oddati potom javnega pogajanja.

„Iz kase ga vzamemo“, odreže jo Žabar ter pogleda zmagoslavno po slavnem zboru.

„Iz kase, da, iz kase“, zaori zopet iz vseh grl.

„Tudi biro mu dajmo iz kase“, povzame brž večina.

„Bodite no pametni, kakšno biro mu hočemo dati iz kase, saj ne raseta v njej fižol in krompir,“ zasmeje se Premisel.

„Dobro si jo povedal, Premisel!“ pohvali ga Zdravko.

In bistro glavice bajtovski so bile tukaj zopet edine, da iz kase ni mogoče dajati bire.

Toda še nekaj je skrbelo Skopca in Bankirjevega Drejca, ki sta imela doma vsak svojo kaso...

Drejec dregne Skopca in Skopec se vnovič obregne v zasedanju, v tem važnem zasedanju: „Iz katere kase pa vzamemo denar?“

„Glej ga no Skopca, ga vidiš?“ sikne mu Žabar v obraz, „iz katere, katere kase vzamemo, mar misliš, da iz tvoje, iz občinske vendar, saj je večja in lepša kot tvoja z Bankirjevo vred.“

„Prmejzelen, da ne,“ zamrmra potihoma Drejec.

Lastnik te prodajalnice je upravičen v prodajanje vrednostnih [znamk pristojbinskih dohodkov in poštovrednostnih znamk. Opravljanje trafike bo prevzeli dne 1. januarja 1906. Pojasnila glede sestave ponudeb se dobivajo na finančnih oblastih 1. istanca in na prirediteljskih okrajnih vodstvih finančne straže. Ponudbe je uložiti do 11. novembra ob 10. uri dopoldne pri predstojniku c. k. finančnega nadzorstva v Gorici.

Naši mladenčl in italijansko petje. — Nekdo nam piše: Naši moški mladini v okolici ni mogoče na noben način vtepti v glavo, da vendar ni častno za njo, da prepeva po gostilnah in po cestah italijanske pesmi največkrat škandalozne vsebine, ki sama niti ne razume, kaj prihaja iz njenih ust. Večkrat se je uže tudi pisalo, da delujejo društva v naši okolici za odpravo italijanskega petja, kar pa jaz — kolikor so mi znane razmere — jako dvomim, kajti naša mladina je v družtvih vpisana večinoma samo za to, ker društva pri vsaki veselici prirejajo tudi ples, in namen mladine je dosežeti, kajti naša mladina — izjeme so redke — ceni bolj ples kakor vse narodne prireditve, ki reskoristijo našemu narodu, kar se pa o plesih ne more trditi. Meni bi se jako umestno zdelo, da bi društva v okolici, da bi se narodna zavednost med mladino bolj širila, vpeljala nekaka predavanja, na katerih naj bi se začrtala pot mladini, po kateri naj hdi, da bo delala sebi in svojemu rodu čast. Saj ni treba, da bodi predavanje kako naštudirano, ampak priprosto, po domače naj se mladini pove, kje greši proti svojemu narodu. — Dosedanje delovanje društev v okolici, ki — mimogrede rečeno — iščejo pri plesih glavni dobiček, ni na pravi poti. Meni bi se zdelo veliko umestneje in vspešneje, da bi se namesto takih prireditev, kakor sem zgoraj omenil, prirejela poučna predavanja, kajti samo z veselici, pri katerih ima glavno ulogo ples, se naša mladina ne bo zadostno narodno zavedla. Sicer nisem proti poštenim zabavi mladine, tudi ne proti temu, da bi se ne smela kakšenkrat zasukat, ali kar je preveč je vendar preveč. Ni skoro veselice v okolici, da bi ne bil kot glavna točka iste ples (o drugih navadnih javnih plesih, ki so samo pri nas na Primorskem v navadi, niti ne govorim). To vendar ne gre in s tem sama društva vodijo in nape-ljujejo mladino k raznim nerednostim in nerodnostim. — Pred malo časom sem bil na veselici nekega društva v goriškem okraju (kraj za danes zamolčim), ki slovi kot jako narodno. V noči po končanem plesu pa so pevci, ki so peli malo prej na odru, se pijani podili po gostilniških prostorih, peli in preklinjali po italijanski, da se kar kadijo. Tisto društvo gotovo ne odgovarja svojemu namenu. — Pred nekaj dnevi sem bil v neki okoliščinski vasi, kjer obstoja tudi društvo, katero smatra pri svojih veselicah kot glavno točko ples, v treh krčmah, kjer se je kar vprek italijanski pelo. Tudi tukaj se pogreša pravo delovanje društva.

Da, še globoko je vkoreninjeno v naši mladini italijansko petje, in trebalo bo še veliko truda, predno se isto zatre. Torej moj nasvet je ta le: Malo manj društvenih plesov in mesto teh naj se vpeljejo poučna predavanja, katera naj imajo inteligentnejši izmed članov dru-

„Prav imaš, žaba, (Žabar skoči na noge) — r“, doda brž Skopec nategnjeno. Alamender, kaj misliš, da se mora vsak človek takoj spomniti na občinsko kaso, kakor ti?“

Dovolj je prepira, možaki bajtovskil jaz, Premisel, pravim, da moram danes še orati za krompir in nimam več časa, udeleževati so slavnega zasedanja. Biro smo mu določili, ustanovimo mu še plačo, potem naj pride, če hoče, in mir besedi.

„Dobra misel ta, izvrstno si jo pogodil, Premisel. Ustanovimo mu plačo in biro ter napravimo zapisnik o vsem skupaj,“ vsklikne ves slavni zbor, važen ta zbor. In plača in bira sta bili ustavljeni, in zapisnik je bil spisan in veselo so se razšli Bajtovci, veselo, zadovoljnih obrazov.

Koliko sta bili vredni plača in bira v denaru, avstrijskem denaru sedanje veljave, ni več mogoče zanesljivo dognati, ker se je zapisnik zgubil, Bajtovci se pa ne spominjajo več, koliko so bili takrat določili, zakaj od tega je že dolgo. Toda pesem je ostala in ostane, da

„Od mesta Ljubljane do Kurje vasi Najboljše plačilo Regljavec dobi.“

(Dalje pride.)

Organista so potrdili.

(—an—)

I. poglavje.

V Bajtovcu je bila vsa vas pokoncu, vsa vas, pravim. Pa kaj bi ne bila, saj se je šlo za organista, organista, pravim in še rečem, organista takega, da nikoli tega. Takega so hoteli, da povzdigne bajtovsko petje in orgljanje nad vso umetnost te vrste v naši lepi pokrajini. In našli so ga. Ne verjamete? če prav ne, pa je vendarle res. In še kakega so našli, takega so našli, da se mu bodo divila njih razvajena ušesa.

Vsi možakarji bajtovski fare, vsi, pravim, od prvega do zadnjega so ga iskali in našli. Vsem gre enaka zasluga. Vsi so zaorili v svojem važnem zasedanju, da nihče drugi ne bo organist v Bajtovcu, kakor edini Regljavec, tako je bilo ime nameravanemu organistu, Bog mu daj dobro, saj so ga že pokopali.

Toda Bajtovci so bili tudi praktični možje, praktični, vedeli so, da k lepi umetnosti je treba tudi nekoliko zamašila prozajičnemu želodcu organistovemu.

Pa kaj to, tudi to vprašanje so

štva. Mogoče bo to več izdalo kakor — „narodni“ plesi!

Železniška zveza med Čedadom (Civiale) in novo soško železnico je prišla zopet na dnevni red. Zastopniki videmske trgovske zbornice in provincijalnega zbora so se zadnjič sešli, da se zopet energično primejo dela k uresničenju zaželjene in potrebne zveze.

Nesreča pri delu. — Minoli četrtek sta šla Alojzij Furlan in delavec Josip Slejko iz Žapuž pri Šturiji v kame-nolom po kamenje za novo hišo. Tam sta že kake pol ure izpodkopavala neko skalo, ko se je ista nenadoma utrgala in se zvalila na noge nesrečnemu Jo-sipu Slejko. Padša nanj, ga je pa skala udarila ob čelo in mu isto zdrobila tako, da so se mu videli možgani. Furlan je zdiral v četrte ure oddaljeno vas po ljudi, da so nesrečneža izvlekli izpod skale. Za tem so ga prenesli domov, kjer mu je bil podeljen zakrament sv. posled-njega olja. Uro pozneje je bil nesrečni mož mrtev.

Za povečanje prometa na novih alpskih železnicah. — V ta namen je dalo železniško ministerstvo tiskati po-sebne brošure, v katerih se nahajajo na-tančni opisi in lepe ilustracije znamenitih krajev, po katerih teče železnice. Te brošure se bodo tiskale v raznih jezikih.

Bridka izguba. — V petek je umrl za legarjem č. g. Miha Zabreščak, kaplan v Mrsinu pod Šempetersko žup-nijo v beneški Sloveniji. Imel je samo 34 let. Bil je uzoren, jako delaven in obče priljubljen duhov-nik. On je žrtva svoje sluzovske dol-žnosti, kajti bolezen je dobil pri obisko-vanju bolehnih za legarjem, ki se že več let zaporedoma poraja tuintam po tamkašnjih gorah. Izguba je tem bridkejša, ker nam primanjkuje slovenskih duhov-nikov. N. v m. p. na Benečanskem!

V Krku se je po prizadevanju ondotnega mil. škofa dr. Antona Mahničiča obdrževal dvadnevni tečaj o knjigovodstvu raiffeizenskih posojilnic in konsumnih zadrug, in sicer dne 16. in 17. oktobra t. l. Število slušateljev sicer ni bilo tako mnogobrojno, kakor pred dvema letoma, ali tembolj izbrano. Predaval je naš rojak, g. Svetoslav Premrou, revizor „Goriške zveze“. Debata, ki se je med predavanjem razvila, je bila jako intere-santna in poučljiva. Med drugim se je razmotrivalo vprašanje, v koliko so pri-pomogle kvarnerske posojilnice ondot-nemu kmetu in katere korake treba na-praviti, da se kmetu pripomore do razdolževanja.

Novo hrvatsko parobrodno dru-štvo. — Dne 17. t. m. se je vršil v Kanajtu, biskupskem posestvu na otoku Krku, že v našem listu omenjeni shod za ustanovitev hrvatskega parobrodne-ga društva. Obisk je bil z ozirom na jako neugodno vreme, ki je zabranjeval prihod udeležencev z drugih kvarnerskih otokov, jako mnogobrojen. Nad tristo ljudi se je zbralo v prostorni dvorani, od prprostega kmeta in ribiča gor do dukovnika, od-vevnika in narodnega zastopnika. Pris-tostvovali so kot gostje dični isterski zas-topnik g. dr. Mate Laginja, g. Polić in še eden drugi kot zastopniki hrvatskega parobrodne-ga društva v Cerknici in g. S. Premrou iz Gorice.

Shod je sklenil, da ustanovi lastno parobrodno društvo, katerega ime naj bodi „Avstro-hrvatsko parobrodno dru-štvo na delnice“ in katerega sedež mora biti na otoku Krku. Početna glavica znaša pol milijona kron, ki se ima po-kriti edino le z domačim denarjem. Da se zavod popularizira, tako da ima res narod od njega koristi, sklenilo se je delnice izdati na ime v znesku po 50 kron, tako da more i najrevnejši kmet nabaviti si tako delnico in biti tem na-činom zainteresovan pri tako eminentno ljudsko-narodni instituciji. Predpravo do podpisovanja delnic, katerih se sme podpisati poljubno število, imajo oni, ki podpišejo eno ali dve delnici, največje število glasov za občni zbor znaša pa 5 glasov. Tako je preskrbljeno, da ne morejo kapitalisti zagospodariti v društvu na škodo ubožnemu ljudstvu in pretvoriti ljudski namen društva v dobičarski.

Sklenilo se je med drugim, da je poslovni jezik društva hrvatski in da ima društvo pri eventualnem sklepanju nove trgovinske pogodbe med Arstrijom in Ogorsk pravico zahtevati, naj se v tr-govinski zastavi spoštujejo tudi barve hrvatske zastave. Dobro! Sedaj naj le javka „Piccolo“ o „croatizzazione del mare adriatico!“ Čestitamo kvarnerskim hrvatskim bratom na tem koraku in že-limo jim iz srca najbolji uspeh!

Z „Družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“ je sklenila pivovarna „G. Auerjevi dediči v Ljubljani“, kakor je bilo že objavljeno, jako ugodno pogodbo glede družbindga piva. Ker pa imeno-

vana pivovarna ni imela namena delati konkurence pivu ostalih domačih sloven-skih pivovaren in ker bi bilo v korist naši družbi, da se sklenejo enake po-godbe tudi z ostalimi slovenskimi pivovarnami, je pivovarna „G. Auerjevih dedičev v Ljubljani“ radovoljno dovolila, da sme družba skleniti tudi z „Delniško družbo združenih pivovaren v Žalcu in Laškem trgu“ slično pogodbo.

Dar. — Podporno društvo za slo-venske visokošolce v Pragi je prejelo od neznane dame 1000 K v to svrhu, da se ustanovi fond kot trajajoči spomin ranjke gospe Terezije Kontecké, raj. Čermákové, kateri se ima po nji imenovati. Iz tega fonda se morajo podpirati revni sloven-ski dijaki na čeških visokih šolah v Pragi. Blagi daro alki izreka s tem dru-štveni odbor iskreno zahvalo.

Vrnula sta se v katoliško cerkev v Jesenicah z otroci Štefan Schober in njegova žena Antonija, ki sta bila 29. sept. 1902 pristopila k protestantizmu. V pondeljek 16. t. m. sta bila sprejeta nazaj. Odrekla sta se javno proti pričami protestantizmu, izpovedala katoliško vero ter bila odvezana od cerkvenih kazni, nakar sta šla k izpovedi in prejela sv. obhajilo.

Tatova preoblečena v redarja. — Ko gospoda Giona v Trstu ni bilo doma, prišla sta na njegov dom dva re-darja ter gospodinji izjavila, da morata iz-vršiti hišno preiskavo. Ko sta odšla, so pogrešili več stvari. Na policiji je potem g. Giona izvedel, da je imel na obiskih dva tatova, preoblečena v redarja.

Vihar na severo-ameriških jeze-rih. — Od torke razaja na velikih je-zerih silen vihar. Po doslej dospelih poročilih se je na raznih mestih potopi-lo 11 ladij in je 12 oseb izgubilo življenje.

Potres. — V Kalabriji potres se vedno ne da miru. Tudi na Ruskem in posebno v Batumu je bil v nedeljo še precej močan potres. Ravno tako se po-roča iz Carigrada, da so imeli v nedeljo tam še precej močan potres.

Žena zažgala moža. — V Nyre-gyeri na Ogrskem sta živela zakonska Bahoč v vednem prepiru, ker je bil mož pijanec in je vse zapil, kar je zaslužil, tako, da so živeli njegovi otroci in žena v vednem pomankanju. V petek je prišel Bahoč zopet močno pijan domov, se je v takem stanju zvrnil na pod sobe in se ni mogel ganiti. Ženo je pa to lako raz-burilo, da je vzela večjo steklenico pe-troleja, s katerim je moža polila in po-tem tudi zažgala. Na vpitje otrok so prihiteli sosede. Ali Bahoč je bil že v plamenu in so mu že zgorale oči. Na pol mrtvega odnesli so ga v bolnišnico. Nikake nade ni, da bi okrevl. Ženo so seveda koj zaprli.

Krvav pretep med delavci. — Na francosko-belgijski meji je glasom poročila iz Brieya nastal pretep med francozkimi, italijanskimi in luksemburškimi delavci. En Luksenhuržan je bil ubit, več francozkih in italijanskih de-delavcev pa ranjenih.

Tisoč ovc ukradenih. — Redka talvina se je izvršila v Debrecinu, zara-di katere se sedaj vodi preiskava. Pred par tedni je neki debrecinski meščan nakupil po okolici nad 1000 ovac, da jih proda na debrecinskem semnju. Najel je dva človeka, da ženeta ovce na semenj. Moža sta ovce odgnala, a ne v Debrecin, temuče na drugo stran. Najbrže sta ovce prodala ter si denar razdelila.

Sežiganje udov. — Sicer je zabra-njeno od angleške oblasti vdovam v Indiji, da bi se po tamošnjem običaju sežigale, vendar se to še često dogaja. Tako se je zgodilo tudi v nedavnem ča-su v Indiji. Sežgala se je na grmadi mlada vdova in zgorela obenem s trup-lom svojega moža. Tisti, ki so ji bili pri tem v pomoč, so bili sodnijsko kaznovani.

Narodno srečkalno društvo „NADA“.

Pod tem naslovom osnovano društvo je namenjeno kupovati za malenkostne doneske članov raznovrstne srečke in premijske obligacije, iste upravljati, ter od morebitnih večjih dobitkov porabiti eno polovico k razdelitvi med svoje člane, drugo pa v korist bodočega slovenskega (hrvat.) vseučilišča v Ljubljani.

Iz društvenih pravil, odobrenih že tudi z razpisom c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 16. junija t. l. št. 7681, dovoljujemo si navesti sledeče točke:

§ 1. „Nada“, narodno srečkalno društvo, ima svoj sedež v Ljubljani.

§ 2. Namen društva je kupovati za doneske društvenikov take v Avstro-Ogrske dopuščene zadolžnice, ki se iz-

žrebajo s premijami, ter razdeljevati mo-rebitne dobitke po določbah teh pravil.

§ 3. Društvo je osnovano, kadar se vpiše vsaj 1000 deležev po 1 kroni na mesec in obstoji iz toliko odsekov, kolikrat tisoč deležev je vpisanih. Ti odseki zaznamujejo se kot „prvi“, „drugi“, itd. odsek ter se upravljajo vsak za-se po-polnoma ločeno, tako da udeležniki jed-nega ne participujejo pri dobičku ali izgubi drugega odseka. Zadnji odsek sme šteti tudi manje ko tisoč, vendar ne izpod petsto deležev.

§ 4. Društvo začne svoje poslova-vanje za vse odseke objednem in sicer onega dne, katerega razglasi odbor v ljubljanskem uradnem listu in v sloven-skih dnevnikih. Trajanje društva dolo-čeno je na dobo petih let od dneva, ka-rega je pričelo poslovati.

§ 5. Društvenik je vsakdo, kdor vpiše vsaj jeden delež po jedne kroni na mesec ter se zaveže plačevati ta zne-sek šestdeset zaporednih mesecev. Me-sečni doneski smejo se plačevati tudi za več mesecev ali za vsa dobo vkup.

§ 7. Vsak društvenik je dolžan pla-čevati brez opomina in na svoje stroške društvenemu blagajniku v pogojenih obro-kih. Troški, ki nastanejo društvu z opo-mini ali izterjevanjem, opravičeno je za-htevati, da se mu povrnejo ali pa odšteti jih od vplačanih deležev, ki se vsled tega skrežijo za dotični znesek.

§ 10. Najmanjši izžrebani dobitki ostanjejo lastnina društva, istotako vsi večji dobitki do še jedenkratnega zneska nakupnega kurza premijskih zadolžnic. Kar preostaja od dobitkov preko tega zneska, pripade v enakih delih društvenikom dotičnega odseka in zaklada za slovensko odnosno hrvaško vseučilišče v Ljubljani. Ta zaklad upravlja mestna ob-čina ljubljanska, katerej tudi pristoja pravica določiti, koliko se sme iz njega dovoliti vladi kot jedenkratni prispevek za ustanovitev vseučilišča. Vsa ostala vsota porabi se naj za ustanove dijakom slovenske in hrvatske narodnosti na vse-učilišču v Ljubljani.

§ 11. Do izteka petih let porablja-jo se najmanjši dobitki in od večjih vsote do še jedenkratnega zneska nakupnega kurza premijskih zadolžnic v ta namen, da se nakupijo nove premijske zadolžnice. Kar preostane denarja iz večjih dobitkov, razdeli se med društvenike dotičnega odseka, ako znaša nanj pripadajoča vsota vsaj K 12.000.—, v nasprotnem slučaju pa se plodonosno naloži ter razdeli šele takrat, kadar z obrestmi in novimi do-bitki vred doseže gornji znesek.

Dokler ni društvo glasom § 3. dru-štvenih pravil definitivno osnovano, zas-topa društvo, ima odgovornost in pre-skrbuje vse k ustanovitvi spadajoče pri-prave g. Ivan Hribar, župan ljubljanski. S svojim pristopom podvrže se društvenik določbam pravil in programu društva v celem obsegu.

Pomen novega društva bo, lahko re-čeno za ves naš narod, brez ozira na stranke, brez ozira na meje, gotovo velk; in da se res ves narod lahko udeleži, dolo-čili smo, da se delež — z ozirom na svoto K 60.— itak že malenkosten — lahko plačuje tudi mesečno po 1 krono.

Mi ne zahtevamo nobenih žrtev; vsak mora takoj spoznati sam, da je pri tem ogromnem številu srečk — za vsak odsek posamezno, najceneje in strokovnjaško nakupljenih — ne samo vsaka izguba iz-kjučena, ampak, da ima vsak društvenik že v slučaju le enega večjega dobika ne samo vse svoj delež povrnjen, temveč že znaten dobiček, in da vrhatega sode-luje za podjetje, o katerega velevažnem pomenu je gotovo vsak zavedni Slovenec prepričan.

Priglasje sprejema že od danes na-prej LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA v Ljubljani. Radi enostavnosti, prihranitve poštne in itd. dovoljujemo si priporočati sl. uradom, društvom in drugim korp-oracijam, da nam naznanjajo svoje pris-topajoče člane v enem skupnem seznamu, obsegajočem število deležev in imena udeležnikov.

V Ljubljani, v oktobru 1905.

Pripravljalni odbor:

Ivan Hribar, župan ljubljanski, predsednik.

Al. Hudovernik, Josip Lenče, c. kr. notar. veleposestnik.

Rob. Kollmann, Lad. Pečanka, veletržec. bančni ravnatelj.

Dr. Val. Krisper, U. pl. Trnkoczy, odvetnik. lekarnar.

Dr. Josip Kušar, Alojzij Vodnik, odvetnik. hišni posestnik.

Loterijske številke.

21. oktobra.
Dunaj 11 28 89 13 31
Gradec 3 23 78 70 18

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Ceylon	K 294.—	do 300.—
„ Portorico	„ 260.—	„ 280.—
„ Santos	„ 210.—	„ 230.—
Slakdor	„ 76.—	„ 80.—
Otrobi debele	„ 12.—	„ 14.—
drobne	„ 12.—	„ 13.—
Petrolij v sodu	„ 42.—	„ 43.—
„ zaboju	„ 13.—	„ 13.50

Moka ogerska:

št. 0 K 29.80 št. 1 K 28.60 št. 2 K 27.40.
„ 3 „ 26.20 „ 4 „ 25.40 „ 5 „ 23.80
št. 6 K 22.40.

Na prodaj!

Ernest, Vogrič, Jožef Maraž in Anton Tercič, posestniki v St. Ferjanu imajo na prodaj več hektolitrov pristne briske rebule. Cena zmerna in sicer 18 do 19 goldinarjev hektoliter.

Št. 2101.

Razglas.

Izvršuje sklep občinskega zastopa županije Komen od dne 4. oktobra 1905 št. 2101 razpisuje podpisano službo organista pri farni cerkvi sv. Jurija in pri po-družnicah. Plača po dogo-voru in zmožnosti. Razen tega dobi zmožen organist sčasoma tudi kaki postran-ski zaslužek. Službo se lahko takoj nastopi. — Ponudbe na podpisano županstvo, ki daje tudi vsa potrebna po-jasnila.

Županstvo Komen,

13. oktobra 1905.

J. Švara,
župan.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec

v Podgori, na voglu novega železniškega mosta

(na cesti, ki pelje proti Gradiški) ter podružnica

za Soškim mostom pri Pevmi

Trguje tudi z opeko, ima ve-liko zalogo vsakovrstnega trde-ga in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohiš-tva, vinskih posod, stikalnic itd.

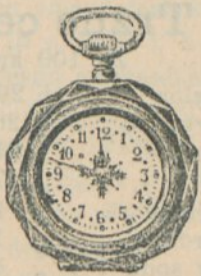
Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici

Gospiska ulica št. 25

priporoča častiti duhovščini in slav-nemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatin-sko. Petrolej v zaboju. Slakdor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljivec prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdiče-vega mlina iz Kranja in iz Joch-mann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Jak. Suligoj
 urar c. hr. drž. železnice
 Gosposka ulica št. 25

Priporoča svojo zalogo raznovrstnih žepnih in stenskih nihalnih ur na zvon z donečim glasom za gostilne, kavarne, dvorane itd. po jako nizkih cenah. Vsako popravo izvrši hitro, dobro in po ceni. Za vsako uro 1-letna garancija. Cenike razpošilja brezplačno. Nadalje priporoča šivalne stroje najboljše vrste po tvorniških cenah, a ne kakor posredovalci.

5 kron in še več se lahko zasluži.

Tvrdba za domače delo s pletalnimi stroji išče osebe obojega spola s pletanjem na naših strojih. Priprosto in hitro domače delo za celo leto. — Posebne izobrazbe ni treba. Oddaljenost ne škodi; delo da tvrdba.

Tvrdba za domače delo s pletalnimi stroji
Thos. H. Whittick & Com.
PRAGA
 Petersko predmestje 7—433
 Trst Via Campanile 13—433.

Anton Ivanov Pečenko
 Gorica

priporoča svojo veliko zalogo pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; plzenjskega piva »prazdroj« iz sloveče češke »Meščanske pivovarne«, in domačega žganja I. vrste v steklenicah, kojega pristnost se jamči. Zaloga ledu katerega se oddaja le na debelo po 50 kg naprej. Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 l naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna. M M M M M M

Ivan Bednařik
 priporoča svojo
knjigoveznicu
 v Gorici
 ulica Vetturini št. 3.

Don A. Nicolich;

župnik pri Sv. Luciji pri Albani, je odstranil devetletga nadlegujočebolečine v želodcu z uporabo

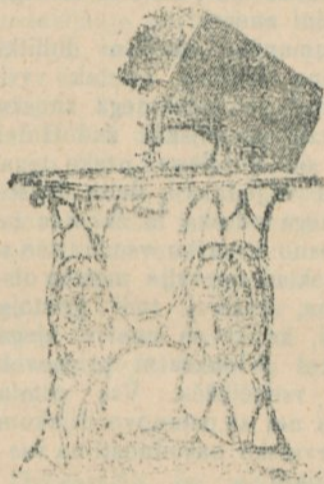
želodčne tinkture

G. PICCOLI-ja, dvernega založnika Njega Svetosti in lekarja v Ljubljani.

1 steklenica velja 20 vin. in se vnanja naročila izvrše točno.

Fani Drašček,
 zaloga šivalnih strojev
 Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodajati stroje tudi na tedenske ali mesečne oboroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

A. Krušič
 krojaški mojster in trgovec v Gorici

tekališče Jos. Verdi št. 33 in tekališče Fr. Josipa št. 35 izdeluje

vsakovrstne obleke po najnovejšem kroju in po želji gosp. naročnikov.

V zalogi ima ravnokar dospelo sveže avstrijsko in angleško

razno fino blago za jesensko in zimsko dobo.

Zaloga izgotovljenih oblek, sukenj itd. itd.

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje:
 na menico po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo pa po 5% z $\frac{1}{3}$ % upravnega prispevka za vsakega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge ostane nespremenjena.

„Narodna tiskarna“ priporoča vizitnice.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove amerikaške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

„Goriško vinarsko društvo v Gorici“

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

ima v svojih bogatih zalogah in prodaja M M M M M M M M

naravna in -- pristna vina --

iz Brd, Vipavskega in s Krasa. Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje. Uzorci vina pošiljajo se na zahtevo. Cene so zmrne, postrežba točna in realna. Sedež društva je v Gorici, ulica Barzellini št. 22.

Ferratin in Ferratose

(tekoči Ferratin)

najboljše krečilo

in bledici,

malokrvnosti

od zdravnikov najtop-

leje priporočeno. Ferr-

atin je v zvezi z be-

ljakom, sestavljen že-

leznat hranilni preparat.

Povečuje tek in

spoljšuje prebavo.

Nenavadni uspehi.

Dobi se v lekarnah

C. F. Boehringer

und Söhne

Mannheim - Waldhof.

Samo enkrat poskusi

naj vsakdo kupiti svoje potrebščine pri tvrdbi

J. Zornik, Gorica, Gosposka ulica 7,

in nikdar več ne bode iskal drugod boljšega, lepšega in kakovosti primerno cenega blaga, kakor se tu dobi.

Došle so uže zadnje novosti modnega blaga za

jesensko in zimsko sezono v nedosegljivi izberi

kakor: krasni okraski za obleke najnovejše mode, čipke, ovratniki iz čipk, bordure, svile, pasovi itd. Raznovrstno belo in Jaeger-perilo, rokavice usnjate in cvirnate, nogavice, krasne ovratnice, hlačniki, žepne rute, solnčniki, dežniki, moderci, predpasniki, domači čevlji itd. Zaloga je preskrbljena z vsemi potrebščinami za g. šivilje in krojače, kakor, igle, cvirn, svile, fudre, gumbe, trakove itd. Raznovrstno blago za vezenje itd.

In zopet gre glas po deželi

da se sloveče testenine iz novozgrajene tovarne testenin Žnidarski & Valencič iz Il. Bistrice vdobe v vsek boljšk prodajalnicah jestvir po mestih in po deželi. Zastopstvo za Goriško pri

Josipu Rovaru, Gorica.